

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชาเพิ่มเติม

หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- มุ่งพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ
และ ๕ จุดเน้นการเป็นพลเมืองดีของชาติ
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลการเรียนรู้
และสาระการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ใช้แนวคิด Backward Design
ผสมผสานกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
- ออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญผู้เรียน
- ออกแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- แบ่งแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง สะดวกในการใช้
- มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน
- นำไปพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช สารานุกรม

216-220 ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 02 222 9394 • 02 222 5371-2 FAX 02 225 6556 • 02 225 6557
email: info@wpp.co.th

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชาเพิ่มเติม

หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ห้ามละเมิด ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่

ส่วนใดส่วนหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

สมพร อ่อนน้อม พธ.บ. (เกียรตินิยม), นศ.บ.

พงษ์ศักดิ์ แกล้วเครือ ศศ.บ. (เกียรตินิยม), ร.ม.

บุญรัตน์ รอดตา ศษ.บ.

ประจวบ ตรีภักดิ์ พธ.บ., สศ.ม.

กุสุมาวดี ชัยชูโชติ ศ.บ., ศ.ม.

จุลพงษ์ อุดมพรพิบูล วท.บ.

นฤชกรณ์ กมลนฤเมธ ศศ.บ.

บรรณาธิการ

สุระ ดามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

ISBN 978-974-18-7186-5

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเริงชัย จงพิพัฒนสุข กรรมการผู้จัดการ

คำนำ

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง** ชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด **Backward Design** ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (**Child-centered**) ตามหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม บทบาทของครูมีหน้าที่เอื้ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ โดยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ในเชิงบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ/กระบวนการ และด้านเจตคติที่ดี นำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

การจัดทำคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง** ชุดนี้ได้จัดทำสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้นพัฒนาค่านิยมหลัก ๑๒ ประการและ ๕ จุดเน้นการเป็นพลเมืองดีของชาติ ได้นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้สะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ยังมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการ ทำให้ทราบผลการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทันที

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง** ชุดนี้นำเสนอเนื้อหาเป็น 3 ตอน คือ **ตอนที่ 1 การจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง** ประกอบด้วยเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้แนวทางการวัดและประเมินผล โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม และโครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ในหนังสือเรียน แบ่งเป็นแผนย่อยรายชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู ประกอบด้วยแบบทดสอบ ใบความรู้ ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมินต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครู ซึ่งบันทึกลงในแผ่นซีดี (**CD**) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ **รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง** ชุดนี้ได้ออกแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการสอนอย่างหลากหลาย หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

ตอนที่ ๑ การจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๑
๑. เป้าหมายการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๒
๒. การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๓
๓. การจัดรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๗	๔
๔. คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๕
๕. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๗
๖. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง	๑๔
๗. คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม.๔-๖	๒๐
๘. โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม.๔-๖	๒๒
๙. โครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม.๔-๖	๒๒
ตอนที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ รายชั่วโมง รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม.๔-๖	๒๕
แผนการจัดการเรียนรู้ ปฐมนิเทศ และข้อตกลงในการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม.๔-๖	๒๖
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความเป็นไทย แผนที่ ๒-๑๐	๓๑
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ รักษาดิ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ แผนที่ ๑๑-๑๖	๖๕
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พระบรมราโชวาทและหลักการทรงงาน แผนที่ ๑๗-๒๐	๑๐๑
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แผนที่ ๒๑-๓๑	๑๒๒
แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย แผนที่ ๓๒-๔๐	๑๖๕
ตอนที่ ๓ เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู	๒๐๔